



Universitetet
i Stavanger

Nemnd for studentsaker

Årsmelding 2023

Innhold

Innledning	3
Nemndas sammensetning i 2023	3
Nemndas arbeid i 2023	4
Historisk oversikt.....	5
Antall saker 2011-2023	5
Saksfordeling 2011-2023	5
Fakultetsfordeling 2023.....	6
Medholdsprosent 2011-2023.....	6
Klagesaker	7
Fuskesaker	7
Klager og søksmål.....	8

Innledning

Etter universitets- og høyskoleloven (uhl.) §5-1 plikter universiteter og høyskoler å opprette en eller flere nemnder, som etter delegering fra styret skal behandle saker som berører studentene. I tillegg skal nemnda behandle klager over enkeltvedtak med unntak av klager som skal behandles av særskilt nasjonalt klageorgan. Dette er grunnlaget for virksomheten til nemnd for studentsaker ved Universitetet i Stavanger.

Nemnda behandler klager på enkeltvedtak, klager på formell feil og andre saker etter styrets anvisning. Nemndas vedtak i disse sakene er endelige og kan ikke påklages. Nemnda behandler også disiplinærsaker som første instans. Dette gjelder forfalskning av dokumenter etter uhl. §3-7 8. ledd, mistanke om fusk etter uhl. §§4-7 og 4-8, og andre utestengings- og bortvisningssaker etter uhl. §§ 4-8, 4-9 og 4-10. Vedtak i disse sakene kan påklages til departementet eller særskilt oppnevnt klageorgan.

Nemndas arbeidsområde og arbeidsform følger av reglement for nemnd for studentsaker ved Universitetet i Stavanger.

Nemndas sammensetning i 2023

Nemnd for studentsaker hadde følgende sammensetning vårsemesteret 2023:

Rolle	Fast representant	Vararepresentant
Leder	Mette Thorsen	Alexander Schönemann
Vitenskapelig representant	Kjersti Melhus	Ingrid Margrethe Leiknes
Vitenskapelig representant	Dag Osmundsen	Atle Mjåtveit
Studentrepresentant	Thomas Kleppa Hanssen	Stefan Jekic
Studentrepresentant	Malin Gudvangen	Lene Kristine Solesvik

Nemnd for studentsaker hadde følgende sammensetning høstsemesteret 2023:

Rolle	Fast representant	Vararepresentant
Leder	Mette Thorsen	Alexander Schönemann
Vitenskapelig representant	Kjersti Melhus	Ingrid Margrethe Leiknes
Vitenskapelig representant	Dag Osmundsen	Atle Mjåtveit
Studentrepresentant	Thomas Kleppa Hanssen	Luke Ibrahim Hodali-Nieber
Studentrepresentant	Marie Synnøve Harbosen Haga	Malin Gudvangen

Sekretær for nemnd for studentsaker i 2023 var Miriam Wallenborg og Anne Margrete Sandbæk.

Nemndas arbeid i 2023

Nemnd for studentsaker er et viktig element i kvalitetssikringsarbeidet ved Universitetet i Stavanger. Nemnda skal bidra til en rettferdig og forutsigbar regelanvendelse som sikrer studentene en saklig og upartisk behandling.

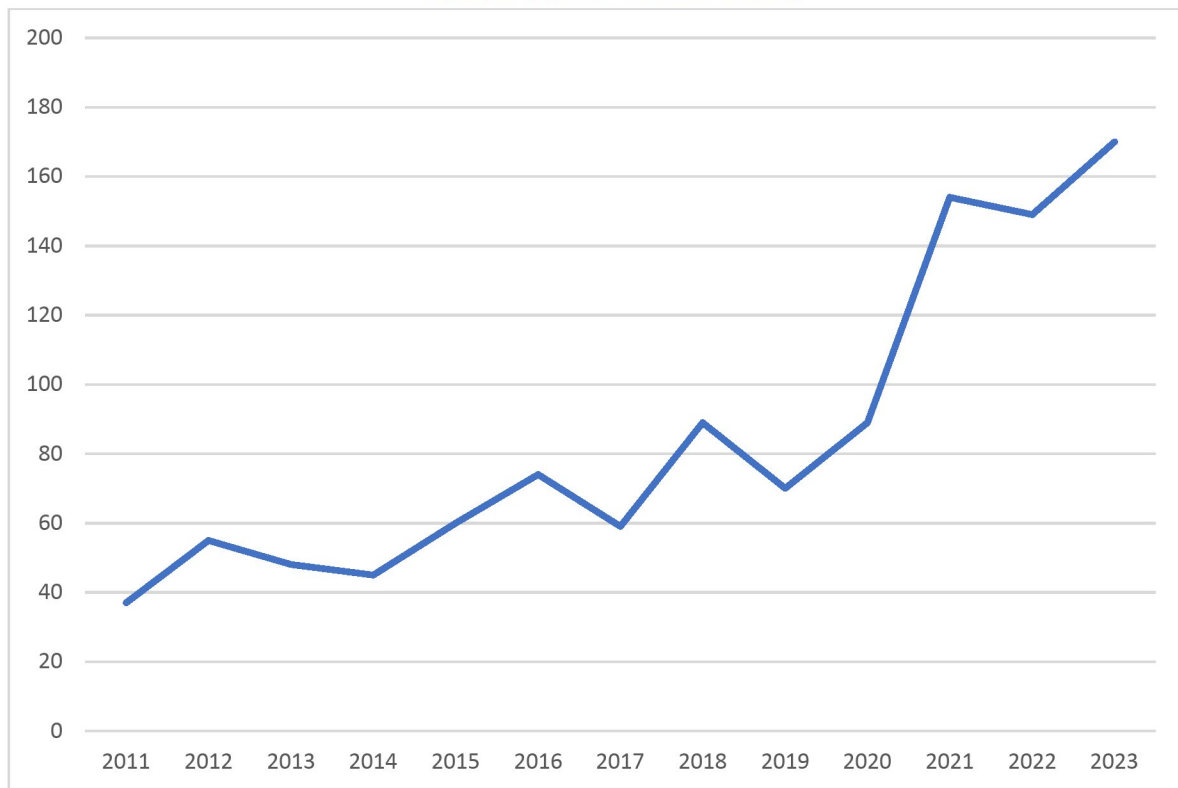
2023 har vært et år med rekordmange saker. Til tross for at universitetet har lagt om til en mer normal studiehverdag etter pandemien, har ikke saksmengden til nemnda blitt redusert. I løpet av året har nemnd for studentsaker hatt 15 møter og behandlet 170 saker. Saksspennet er bredt, men flertallet av sakene fordeler seg etter fire hovedkategorier: fuskesaker, klager på formelle feil, klage på vedtak om opptak til studie, og andre klage- og disiplinærsaker. Det er lagt ned et betydelig arbeid fra ledelsens, nemndsmedlemmenes og sekretariatets side. Nemndas sekretariat har hatt gode diskusjoner både innad i avdelingen, og med saksbehandlerne ute på fakultetene.

I løpet av 2023 har nemnda behandlet 30 saker som gjaldt mistanke om fusk. I tillegg til fuskesakene har nemnda behandlet seks andre disiplinærsaker: tre saker om merknad på politiattest, en sak om dokumentforfalskning, en sak om utestengelse etter skikkethetsvurdering, og en sak om bortvisning fra universitetsområdet på grunn av grovt forstyrrende atferd.

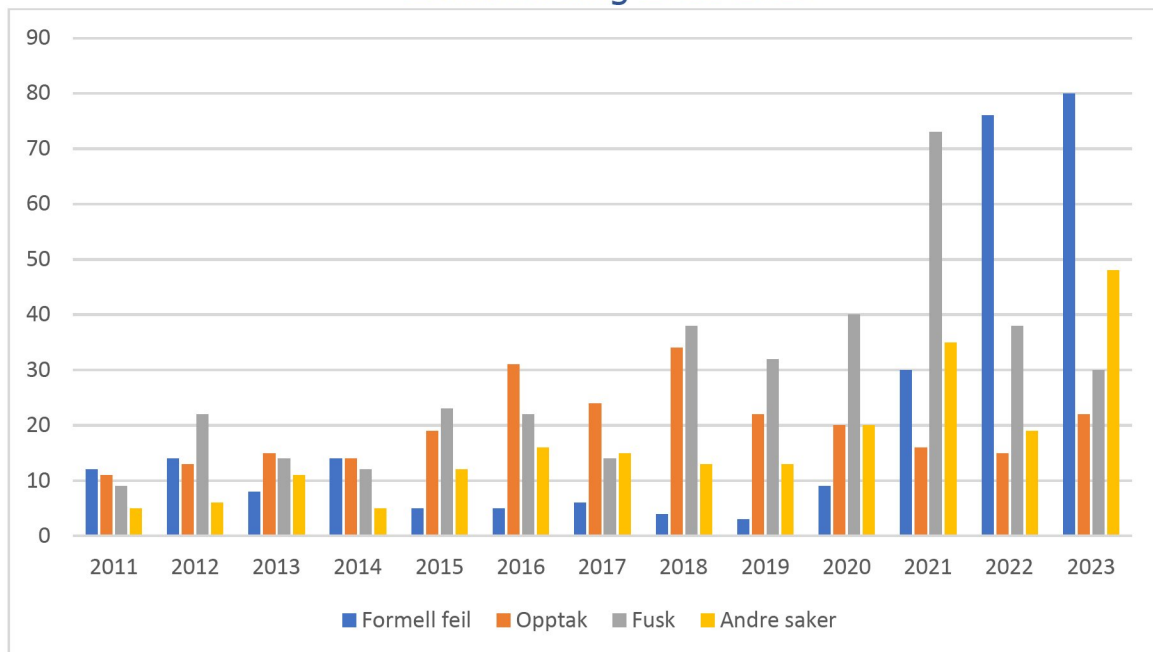
I 2023 behandlet nemnda 136 klagesaker. Av disse gjaldt 80 saker klage på formell feil ved eksamen eller sensur. Nemnda har i tillegg behandlet 22 saker som gjaldt opptak, ni saker om gyldig fravær i forbindelse med eksamen, ni saker om fjerdegangsforsøk på eksamen, åtte saker om tilrettelegging ved eksamen, fire saker som gjaldt godkjenning av utdanning og en sak om reduksjon av advokatsalær.

Historisk oversikt

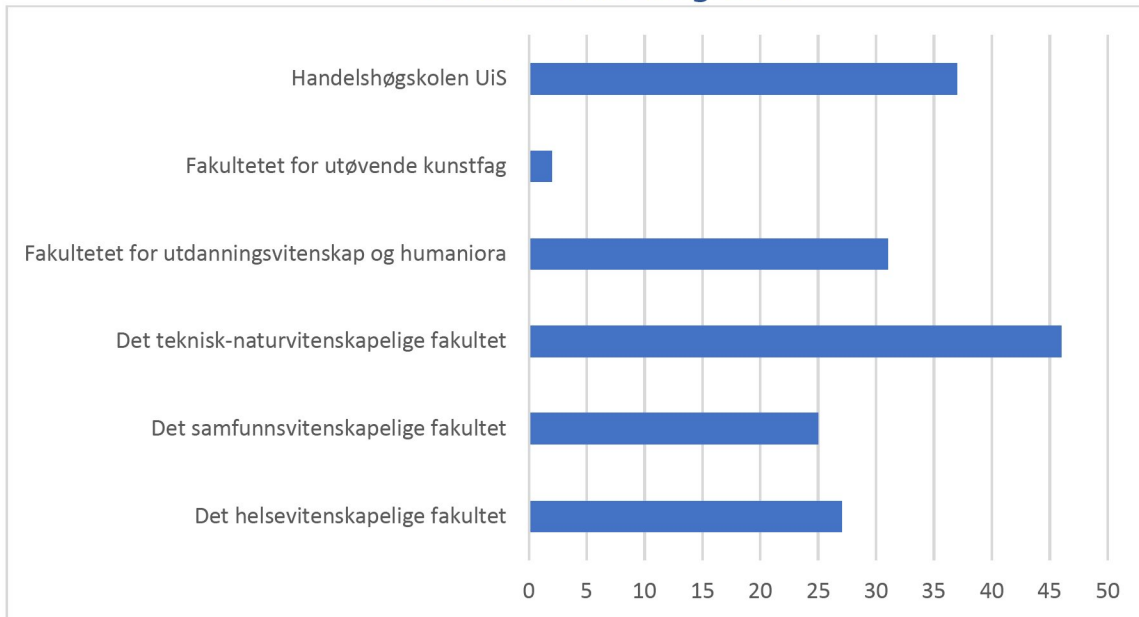
Antall saker 2011-2023



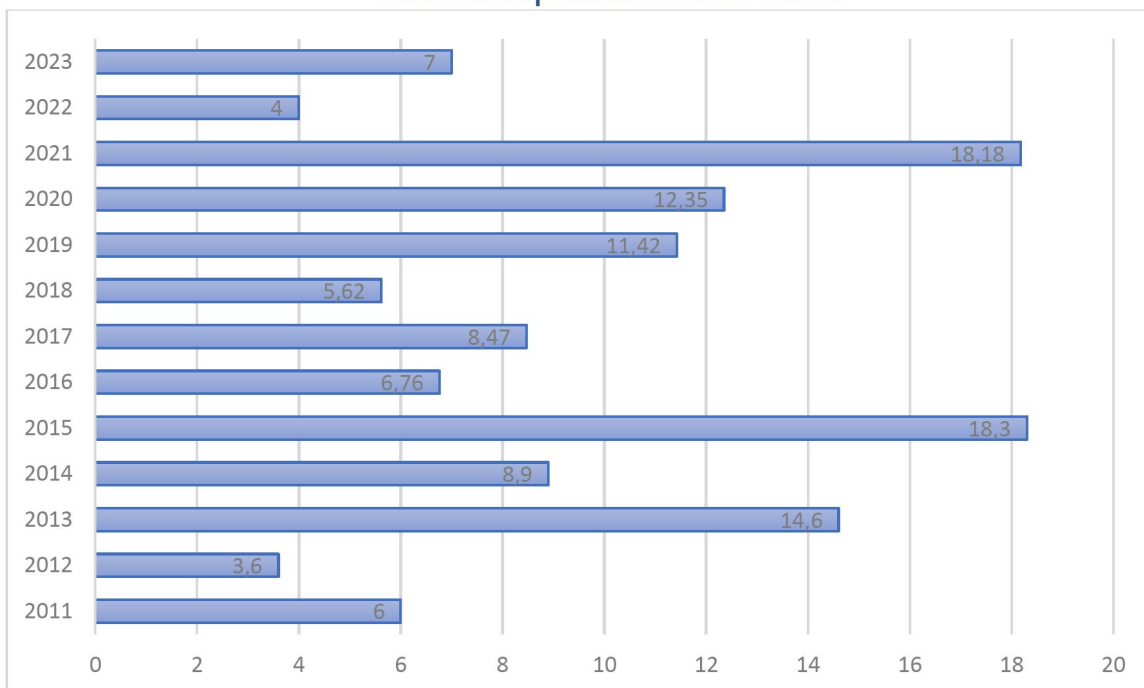
Saksfordeling 2011-2023



Fakultetsfordeling 2023



Medholdsprosent 2011-2023



Klagesaker

Det er klagesakene som har medført den store økningen i antall saker siden pandemien inntraff. Hva denne økningen skyldes er vanskelig å si, men nemnda mener at dette kan ha sammenheng med et økt rettighetsfokus blant studentene. Det bemerkes at økningen i antall klager er noe vi ser på tvers av sektoren.

I 2023 har nemnd for studentsaker behandlet 136 klagesaker, hvor 80 av disse gjaldt klage på formell feil ved eksamen eller sensur. En formell feil er en feil som kan ha hatt innvirkning på studentens prestasjon under eksamen, eller bedømmelsen av denne. Dette kan for eksempel være feil i eksamensoppgaven, forstyrrelser i eksamenslokalet, eller at oppgaver er gitt utenfor pensum.

Det er få studenter som får medhold i klage på formell feil. Flere av studenter påberoper seg feil som knytter seg til den faglige vurderingen og sensors skjønn. Dette er forhold som nemnda er svært varsom med å overprøve.

Av alle klagesaker i 2023 ble det gitt medhold i fem saker. Fire av disse gjaldt klage på formell feil og en gjaldt oppmelding til eksamen. I fire saker har nemnda sendt saken tilbake til fakultetet for en ny behandling. Felles for disse sakene var at nemnda anså at de ikke var tilstrekkelig vurdert fra fakultetets side. Sakene gjaldt formell feil og godkjenning av utenlandsk utdanning.

Den store økningen i antall klagesaker har fått konsekvenser for saksbehandlingstiden. Dette har i noen tilfeller resultert i at det ikke er en realitet i å behandle saken, for eksempel fordi studenten som klaget på formell feil ved eksamen allerede har gjennomført kontinuasjonseksamen.

Fuskesaker

Fuskesaker er saker om mistanke om fusk etter uhl. §§ 4-7 og 4-8. Det er hovedsakelig tre former for fusk. Den ene er fusk i eksamenslokalet, hvor studentene har benyttet ulovlige hjelpemidler som for eksempel egne notater, kalkulator med ulovlig innhold, eller mobiltelefon. Den andre formen for fusk er plagiering, herunder også gjenbruk av eget arbeid (såkalt «selvplagiat»). Den tredje formen for fusk er ureglementert samarbeid mellom studenter.

I 2023 behandlet nemnd for studentsaker 30 saker om mistanke om fusk. Dette er en nedgang fra fjorårets 38 saker. Antall fuskesaker er nå tilbake på samme nivå som før koronapandemien inntraff. Nemnda bemerker at en bør være varsom med å legge disse tallene til grunn som en indikator på hvor mange studenter som faktisk fusker ved Universitetet i Stavanger.

I løpet av 2023 har nemnd for studentsaker behandlet fem saker om ulovlige hjelpemidler under skoleeksamen, 23 saker om plagiat og to saker som gjaldt ureglementert samarbeid. To av plagiatsakene dreiet seg om gjenbruk av eget arbeid. Nemnda har kun behandlet en sak om fusk ved bruk av kunstig intelligens.

Lovens skyldkrav ved fusk er grov uaktsomhet eller forsett. Nemnd for studentsaker viser til praksis fra Felles klagenemnd, hvor det fremgår at forsettlig fusk i utgangspunktet resulterer i annullering og utestengelse i to semestre, og grovt uaktsomt fusk resulterer i annullering og utestengelse i ett semester.

Nemnda bemerker at selv om dette er utgangspunktet, så må det gjøres en konkret og individuell vurdering i hver enkelt sak. Eksempler på forhold som kan få betydning for reaksjonsfastsettelsen er omfang av plagiat, studentens akademiske modenhet og saksbehandlingstiden. Også andre momenter kan spille inn. Personlige forhold hos studenten påberopes ofte som en formildende omstendighet i fuskesaker, men det skal mye til for at dette får betydning. Nemnda legger stor vekt på likebehandling av studentene.

Fuskesaker, og da særlig saker om gjenbruk av eget tidligere arbeid, har fått mye oppmerksomhet i 2023. Kunnskapsdepartementet har i proposisjonen til ny universitets- og høyskolelov foreslått en mer nyansert tilnærming til gjenbruk av eget tidligere arbeid. Så langt har praksis fra Felles klagenemnd vært at denne formen for fusk i utgangspunktet skal føre til samme reaksjon som plagiat av andres arbeid: annullering og utestengelse i to semestre. Departementet har foreslått at det i ny universitets- og høyskolelov skal skilles mellom eget arbeid som tidligere er gitt uttelling og arbeid som ikke er vurdert eller gitt uttelling. I tillegg foreslås det at det skal utvises en større nyanse mellom ulike former for plagiering i vurderingen av reaksjonsfastsettelsen. Nemnd for studentsaker følger denne utviklingen nøye og tilpasser sin praksis etter føringene i ny universitets- og høyskolelov.

I behandling av innkomne saker prioriterer nemnda fuskesaker og andre disiplinærsaker av stor betydning for studentene, slik at den økende saksmengden i mindre grad har fått konsekvens for disse sakene. I fuskesakene har nemnda i noen tilfeller kompensert for saksbehandlingstiden ved å redusere utestengelsesperioden. Dette er i tråd med praksis fra Felles klagenemnd.

Som et tiltak for å redusere saksbehandlingstiden planlegger nemnda å gjennomføre flere digitale møter for behandling av klagesakene, mens fuskesaker og andre disiplinærsaker i hovedsak skal behandles i fysiske møter. På denne måten får nemnda behandlet flere klagesaker i ett møte. I fuskesakene anser nemnda at det er til studentens fordel at de gis mulighet til å møte fysisk for å forklare seg for nemnda.

Klager og søksmål

I 2023 ble seks vedtak truffet av nemnd for studentsaker påklaget til Felles klagenemnd, som er klageinstans. Fem av disse gjaldt utestengelse på grunn av fusk og en sak gjaldt bortvisning fra universitetsområdet på grunn av grovt forstyrrende atferd.

Ingen av studentene har så langt fått medhold i klageinstansen. I to av sakene ble vedtaket fra Universitetet i Stavanger stadfestet. I en sak ble reaksjonstiden redusert fra to til ett semesters utestengelse. Grunnen til dette var for lang total saksbehandlingstid ved Universitetet i Stavanger og Felles klagenemnd. Tre av sakene er ikke ferdigbehandlet i Felles klagenemnd.

I 2023 reiste to studenter søksmål for tingretten, i forbindelse med utestengelse på grunn av fusk. Ingen av studentene fikk medhold i tingretten. Den ene saken er anket til lagmannsretten og skal behandles der i løpet av våren 2024.